

Пам'ятаємо про загиблих, піклуємося про живих

ГАЗЕТА
ВETERANІВ ВІЙНИ

Третій Тост

2021 рік • ЛИПЕНЬ • № 13-14 (685–686)

Звернення до керівництва держави

НЕ РУЙНУЙТЕ ГОСПІТАЛІ ДЛЯ ВETERANІВ ВОЄН!

Ветерани війни залишилися без гарантованих державою пільг на медичне обслуговування, а спеціалізовані заклади для їх лікування приречені на закриття

Президенту України **ЗЕЛЕНЬСЬКОМУ В. О.**
Голові Верховної Ради **РАЗУМКОВУ Д. О.**
Прем'єр-міністру України **ШМИГАЛЮ Д. А.**
Міністру охорони здоров'я України **ЛЯШКУ В. К.**
Т. в. о. голови **НСЗУ ВІЛЕНЬСЬКОМУ А. Б.**

СПІЛЬНОТА ветеранів воєн, медичних працівників неодноразово зверталася до вас з приводу недопущення руйнування медичної допомоги ветеранам воєн і мережі госпіталів, де вони лікуються.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» із змінами № 524-IX від 04.03.2020 р. права і гарантії в сфері охорони здоров'я, що стосуються медичного обслуговування, забезпечення лікарськими засобами, передбачені іншими законами України для певних категорій осіб, фінансуються за окремими програмами за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів.

Слід зазначити, що нині державні програми гарантії та відповідні програми місцевих бюджетів, які передбачають комплексне медичне обслуговування ветеранів війни, не діють. На рівні обласних рад програми відсутні. Як наслідок, починаючи з 2020 року категорії ветеранів війни залишилися без гарантованих державою пільг з медичного обслуговування.

На зазначені категорії осіб поширюються пільги щодо медичного обслуговування, передбачені Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх

соціального захисту», «Про реабілітацію інвалідів в Україні», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про соціальний захист дітей війни», «Про жертви нацистських переслідувань», «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», а також указами Президента України та іншими підзаконними актами.

Але запропонована модель надання медичних послуг у межах Програми медичних гарантії не враховує специфіку роботи таких державних (комунальних) закладів як госпіталі для ветеранів війни.

Необхідно повернутися до бюджетного фінансування госпіталів ветеранів війни або розробити НСЗУ програму надання медичної допомоги ветеранам воєн «Ветеран війни» (цей пакет обговорити з директорами госпіталів ветеранів війни, головами ветеранських організацій).

Госпіталі, по суті, поєднують надання ветеранам війни комплексу послуг первинної допомоги, вторинної (спеціалізованої) і медичної реабілітації у більшому обсязі, ніж ті, що запропоновані НСЗУ.

(Закінчення на 2-й стор.)

НАГАДУВАННЯ МАЙБУТНІМ ПОКОЛІННЯМ

У Верхньодніпровську на Дніпропетровщині урочисто відкрито пам'ятник загиблим в Афганістані, захисникам України.

У ЗАХОДІ брали участь керівництво міста і району, голова Української Співки ветеранів Афганістану Сергій Червонописький, учасники бойових дій в Афганістані – нині обидва генерали й керівники обласних ГУ: Національної поліції – Анатолій Щадило, ДСНС – Андрій Кульбач. А ще були присутні обласний військовий комісар Анатолій Пікало, начальник відділу Мінветеранів Олексій Корж, очільники обласної і місцевих організацій УСВА. Міський голова Геннадій Лебідь зазначив: «Битви закінчуються, а історія вічна. Пішла в історію й Афганська війна. Але в пам'яті людській їй ще жити довго, тому що вона написана кров'ю солдатів і сльозами матерів. Покоління, обпалене її вогнем, як ніхто за своєю військовій та моральній уроки цієї війни. Нехай же гірка пам'ять про неї буде нагадуванням майбутнім поколінням про те, яке це щастя – жити під мирним небом!».

Сергій Червонописький вручив заслужені відзнаки УСВА ветеранам Афганістану, АТО-ООС, художнику-архітектору Петру Маковецькому, голові Асоціації сільгоспробітників Верхньодніпровської громади Івану Романцю.

Прес-служба УСВА.

Воїни-«афганці» – українській армії

СПІВОЧИЙ ДЕСАНТ

Творчий десант у складі Заслужених артистів України **Олени Гончарук, Тетяни Кисляк і Олександра Кота** у супроводі активіста Української Співки ветеранів Афганістану **Володимира Юрченка** вже вкотре відвідав зону проведення ООС.

ЗА ПІДТРИМКИ депутатів Київської міської ради **Олени Овраменко, Олександра Міщенко, Юрія Зубка, Володимира Гончарова, Тараса Криворучка, Юрія Федоренка, Олеса Маляревича** виконавці побували у підрозділах, де дали п'ять концертів, під час яких своїми піснями і живою музикою неабияк порадували бійців різних силових структур.

Це був справжній подарунок для наших захисників, який стався завдяки допомозі небабидужих ветеранів Київради й за підтримки УСВА. А ще військовослужбовцям привезли гостинці від учнів столичних шкіл №180 і №4.

Прес-служба УСВА.

ПІДВИЩЕННЯ ПЕНСІЙНИХ ВИПЛАТ

З 1 липня 2021 р. у зв'язку із підвищенням прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, з 1 769 грн до 1 854 грн підвищується: мінімальна пенсія, надбавки до пенсії за понаднормовий страховий стаж, щомісячна державна адресна допомога до пенсії учасникам та інвалідам війни, пенсії за особливі заслуги.

ТАКОЖ з 1 липня буде встановлено підвищення у розмірі 100 грн до страхової пенсії, призначеної в 2019–2020 роках, яка з 2019 року не перераховувалася.

Підвищення пенсій з 1 липня стосуватиметься понад 5 млн пенсіонерів.

З 1 жовтня 2021 р. згідно із постановою уряду від 22 лютого 2021 р. № 127 «Про додаткові заходи соціального захисту пенсіонерів у 2021 році» буде встановлена щомісячна доплата до пенсії до 400 грн для пенсіонерів віком 75–80 років. При цьому мінімальна пенсійна виплата для них встановлюється у розмірі 2 500 грн за наявності страхового стажу 20/25 років і більше.

Підвищення пенсій з 1 жовтня стосуватиметься майже 1 млн пенсіонерів.

З 1 грудня 2021 р. у зв'язку із зростанням мінімальної заробітної плати підвищиться мінімальна пенсія за віком для пенсіонерів віком від 65 років за наявності у них страхового стажу 30/35 років з 2 400 до

2 600 грн (40% від збільшеної МЗП з 6 500).

Майже 400 тисяч військовослужбовців і правоохоронців отримають з 1 липня додаткові пенсійні виплати – 2000 гривень. Йдеться, зокрема, про тих, чії пенсії призначені до 1 березня 2018 року.

Крім того, для цієї категорії одержувачів встановлюється мінімальна пенсія на рівні 3854 гривень. А мінімальна пенсія для учасників бойових дій становитиме 3893,4 гривні.

Таке рішення на засіданні 14 липня ухвалив Кабінет Міністрів України.

«Майже 400 тисяч військовослужбовців і працівників інших органів правопорядку отримають додаткові пенсійні доплати. Як і було анонсовано, уряд прийняв рішення про підвищення пенсій військовим», – зазначив голова уряду Денис Шмигаль.

Постанова стосується і виплат для учасників бойових дій, які втратили працездатність. Понад 40 тис. осіб отримають підвищення майже в 700 гривень.

Постанову Кабінету Міністрів України «Про додатковий соціальний захист окремих категорій осіб» читайте на 2-й стор.

Звернення до керівництва держави

НЕ РУЙНУЙТЕ ГОСПІТАЛІ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ ВОЄН!

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

Чим підтверджується такий висновок?

НСЗУ не враховано право самозвернення ветерана в госпіталь (нині 33 відсотки звернень у госпіталь – це самозвернення ветеранів з метою отримання лікування, вирішення питань амбулаторного чи стаціонарного лікування, звернення на ЛКК госпіталю з метою санаторно-курортного лікування, направлення у МСЕК тощо).

Не враховано специфіку медичних послуг особам з інвалідністю.

Не передбачено, що одним із важливих методів профілактики інвалідності є планове стаціонарне консервативне лікування хворих з ураженнями судин нижніх кінцівок, опорно-рухового апарату (тобто НСЗУ вбачає, що хірургічне відділення повинно лише оперувати, проте госпіталі ветеранів війни здійснюють ще консервативне лікування хірургічної патології).

Не враховано діяльність госпіталів з профілактики інвалідуючої патології (порушується принцип профілактики ускладнень, медикаментозної реабілітації інвалідуючих і супутніх захворювань, чим завжди керувалися лікарі госпіталів у роботі з ветеранами війни). Тобто диспансерного спостереження за методологією НСЗУ не існує.

Не враховано діяльність госпіталів з обстеження й направлення ветеранів війни у МСЕК.

Не відпрацьовано весь пакет медичних гарантій, крім пріоритетних, і оплата за них (процедура оплати медичних послуг ветеранам війни, учасникам бойових дій, бійцям АТО-ООС за рахунок поліморбідності захворювань, стресового стану здоров'я повинна здійснюватися за підвищеним коефіцієнтом Програми медичних гарантій 2020–2021 НСЗУ).

У зв'язку із ситуацією, що склалася, триває скорочення медичного персоналу госпіталів, пов'язано це з відсутністю належного фінансування (фінансування здійснюється за глобальною ставкою).

Не враховано надання фізіотерапевтичного реабілітаційного лікування. Відбувається скорочення й закриття фізіотерапевтичних відділень, які створювалися у госпіталях протягом 35 років, ними впроваджено майже 140 методик лікування, вже конкурують із санаторно-курортними закладами. У 94% ветеранів, які отримали фізіотерапевтичне лікування, значно кращі результати, скорочується вартість і термін лікування.

Не враховано у запропонованих видах медичної реабілітації структуру інвалідності в Україні. Поняття медичної реабілітації, запропоноване НСЗУ, не передбачає необхідності профілактичного лікування, а також окремих підходів до реабілітації людей з інвалідністю, адже у кожного є програма індивідуальної реабілітації, яку видає МСЕК. Психологічна реабілітація для учасників АТО НСЗУ взагалі не передбачена.

Не враховано також специфіку контингенту госпіталів (основна частина пацієнтів – особи

поважного віку, люди з інвалідністю, особи з післятравматичними стресовими розладами). Тому часто виникає потреба консультативного огляду стаціонарного хворого спеціалістами вузького профілю – оториноларингологом, окулістом, урологом, психологом.

Утримувати таких спеціалістів у штаті на умовах НСЗУ чи оплачувати консультативну послугу іншому закладу в достатній кількості госпіталі не мають можливості. Ситуація, що склалася, призведе до появи принципу лікування однієї хвороби, а принцип індивідуальності хворого знищується.

Слід наголосити, що фінансування госпіталів ветеранів війни здійснювалося виключно за рахунок бюджетних коштів, надання платних послуг у зазначених закладах не відбувалося.

Як вбачається, із запровадженням медичної реформи матеріально-технічне забезпечення госпіталів має здійснюватися за рахунок плати за медичні послуги, тобто коштів, зароблених госпіталем за лікування ветеранів війни, АТО та інших категорій військовослужбовців, що викликає незадоволення і соціальне напруження. Послуга, яка оплачується НСЗУ, не покриває всіх витрат.

Не передбачено забезпечити вимоги НСЗУ щодо закупівлі необхідного медичного обладнання і матеріально-технічного забезпечення (обслуговування електронних і протипожежних систем, утримання споруд тощо).

З наведених проблем напрошується єдиний висновок: **спеціалізовані лікувальні заклади для ветеранів воєн приречені на закриття. Утім, госпіталі ветеранів війни здійснюють медичне обслуговування таких категорій громадян, право яких на отримання безплатної медичної допомоги гарантується законами України.**

На практиці виходить, що певна частина медичних послуг у рамках Програми державних гарантій фінансуватиметься НСЗУ, а інша частина послуг оплачуватиметься ветеранами за рахунок власних коштів.

Держава гарантувала цим категоріям громадян безплатне отримання медичної допомоги. Програма медичних гарантій повинна передбачити всі послуги, які надаються госпіталями пільговим категоріям громадян, і, як наслідок, усі такі послуги повинні фінансуватися **виключно за рахунок держави.**

Можливо, доцільно було б застосувати статтю 3 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», відповідно до якої гарантії у сфері охорони здоров'я, що стосуються медичного обслуговування, забезпечення лікарськими засобами, **передбачені іншими законами України для певних категорій осіб**, фінансуються за окремими програмами за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів.

Наполегливо просимо передбачити на державному рівні окрему бюджетну програму фінансування спеціалізованих лікувальних закладів – госпіталів для ветеранів війни, які надають медичну допомогу пільговим категоріям громадян.

З повагою і надією –

Володимир МАЗУР,
голова Вінницької обласної організації ветеранів України;
Микола СИТАР,
голова Вінницької обласної організації інвалідів війни,
Збройних Сил та учасників бойових дій;
Петро КИРИЛІШИН,
голова Вінницької обласної Спілки ветеранів війни в Афганістані;
Леонід ГУМЕННИЙ,
голова ГО «Всеукраїнська асоціація ветеранів, інвалідів війни та волонтерів АТО»;
Валерій БАБІЙЧУК,
директор КНП «Вінницький обласний клінічний госпіталь ветеранів війни Вінницької обласної ради»,
Заслужений лікар України.

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

Правління Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), бойові побратими, друзі, колеги, члени сімей загиблих воїнів щиро, від душі вітають голову Чернігівського обласного відділення Спілки ветеранів війни в Афганістані, учасника бойових дій в Афганістані Олександра Володимировича Соколова і голову Вінницької обласної Спілки ветеранів війни в Афганістані Петра Андрійовича Кирилішина з 60-річним ювілеєм!

Бажаємо Вам, шановні Олександр Володимировичу і Петре Андрійовичу, міцного здоров'я, активного довголіття, родинного благополуччя, щастя та успіхів у житті, подальшого натхнення у роботі на користь ветеранського руху в Україні.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА від 14 липня 2021 р. № 713 Про додатковий соціальний захист окремих категорій осіб

З МЕТОЮ поетапного зменшення диспропорцій в розмірах пенсій, призначених військовослужбовцям, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ (міліції), поліцейським та деяким іншим особам, та до прийняття Верховною Радою України законодавчих актів щодо пенсійного забезпечення військовослужбовців і деяких інших осіб Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Установити з 1 липня 2021 р. особам, яким призначено пенсію до 1 березня 2018 р. відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (далі – Закон) (крім військовослужбовців строкової служби), до розмірів їх пенсій, визначених відповідно до статей 13, 21 і 36 Закону станом на 1 березня 2018 р., щомісячну доплату в сумі 2000 гривень, яка враховується під час подальших підвищень розмірів пенсій, визначених відповідно до статей 13, 21 і 36 Закону.

Особам, яким призначено (поновлено) пенсію після 1 березня 2018 р., розмір якої обчислено відповідно до статей 13, 21 і 36 Закону (крім військовослужбовців строкової служби) з грошового забезпечення, визначеного станом на 1 березня 2018 р. або до цієї дати, встановлюється щомісячна доплата, передбачена абзацом першим цього пункту.

У разі коли пенсія особам, зазначеним в абзацах першому і другому цього пункту, переглядалася (перераховувалася) після 1 березня 2018 р., щомісячна доплата, встановлена абзацами першим і другим цього пункту, не виплачується, крім випадків, коли розмір пенсії після такого перегляду (перерахунку) збільшився менше ніж на 2000 гривень. Якщо сума збільшення пенсії під час її перегляду (перерахунку) не досягла 2000 гривень, щомісячна доплата, передбачена абзацом першим цього пункту, встановлюється в сумі, якої не вистає до зазначеного розміру.

Щомісячна доплата, передбачена цим пунктом, встановлюється у межах максимального розміру пенсії, визначеного Законом, починаючи з 1 липня 2021 року.

2. Установити, що у разі, коли щомісячний розмір пенсійних виплат з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, сум індексації, щомісячної доплати, передбаченої пунктом 1 цієї постанови, інших доплат до пенсій, встановлених

законодавством (крім пенсій за особливі заслуги перед Україною), в осіб, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону, не досягає 3854 гривень, таким особам встановлюється щомісячна доплата до пенсії в сумі, якої не вистає до зазначеного розміру, яка враховується під час подальших перерахунків пенсій.

3. Пенсійному фонду України забезпечити встановлення з 1 липня 2021 р. виплат, передбачених пунктами 1 і 2 цієї постанови, а також виплат, передбачених абзацом другим пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2010 р. № 656 «Про встановлення щомісячної державної адресної допомоги до пенсії особам з інвалідністю внаслідок війни та учасникам бойових дій» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 57, ст. 1968; 2018 р., № 48, ст. 1675; 2019 р., № 54, ст. 1880) для учасників бойових дій та постраждалих учасників Революції Гідності, за матеріалами пенсійних справ.

4. Фінансування виплат, передбачених пунктами 1 і 2 цієї постанови, а також виплат, передбачених абзацом другим пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2010 р. № 656 «Про встановлення щомісячної державної адресної допомоги до пенсії особам з інвалідністю внаслідок війни та учасникам бойових дій» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 57, ст. 1968; 2018 р., № 48, ст. 1675; 2019 р., № 54, ст. 1880) для учасників бойових дій та постраждалих учасників Революції Гідності, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, що передбачені за програмою 2506080 «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду».

5. В абзаці другому пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2010 р. № 656 «Про встановлення щомісячної державної адресної допомоги до пенсії особам з інвалідністю внаслідок війни та учасникам бойових дій» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 57, ст. 1968; 2018 р., № 48, ст. 1675; 2019 р., № 54, ст. 1880) цифри «165» замінити цифрами «210».

6. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її опублікування, та застосовується з 1 липня 2021 року.

Прем'єр-міністр України
Д. ШМИГАЛЬ.

РОДИНИ ЗАГИБЛИХ ВОЇНІВ – У ЦЕНТРІ УВАГИ СПІЛКИ

КРИМ ТОГО, у бойових діях у складі Обмеженого контингенту (40-ї загальновійськової армії ТуркВО) в ті роки брали участь військовослужбовці військових частин, які були дислоковані на території трьох військових округів (Київського, Одеського, Прикарпатського), а також військових радників і спеціалістів в Збройних силах Афганістану.

Не повернулися з Афганістану 3360 воїнів, з них 3280 загинули і 80 пропали безвісти. Залишилися без підтримки синів 1982 батька і 2729 матерів, в основному, передпенсійного віку, стали вдовами 505 молодих жінок, без батьківського піклування залишилися 711 дітей.

Ганьбою тодішній владі, успадкованою ще за часи минулих воєн, було нехтування матеріальним станом родин загиблих воїнів, недостатній рівень їх соціального захисту.

У разі втрати годувальника в СРСР сплачувалась допомога на поховання в обсязі тримісячного розміру грошового забезпечення, що складало близько 1000 карбованців для офіцерського складу. Для рядового і сержантського складу норму в 1000 карбованців допомоги на поховання було встановлено тільки наприкінці 1983 року.

Також встановлювалася жebraцька пенсія по втраті годувальника, а також дано право виходу на пенсію на 5 років раніше встановленого пенсійного віку.

Тому в перші часи після трагедії

Афганська війна 1979–1989 років залишила тяжкі наслідки для нашої країни. З України у далеку азійську країну було направлено більше 160 тисяч її мешканців тільки молодого призовного віку.

рідні загиблого були вимушені користуватися лише добровільними внесками співслужбовців, які збирався у кожному трагічному випадку загибелі військовослужбовців і передавалися родинам одночасно з прибуттям труни.

Українська Спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) з перших кроків свого існування визначила головним пріоритетом діяльності допомогу родині загиблих воїнів, визнаючи їх найбільш постражданою частиною жертв війни.

На жаль, у прийнятому 1993 року Законі України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» родині загиблих воїнів не отримали окремого статусу, а були віднесені до осіб, на яких поширюється чинність цього закону, з відповідним малим рівнем матеріальних пільг.

Особливе обурення матерів загиблих воїнів викликала доплата до їх трудової пенсії у розмірі неоподаткованого мінімуму – 17 гривень, що вони порівнювали з вартістю трьох квіточок на могилу загиблого сина.

З 1996 року членам сімей загиблих воїнів пенсії підвищуються на 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

У тому ж році постановою Кабінету Міністрів України родинам загиблих воїнів було призначено одноразову матеріальну допомогу в розмірі, еквівалентному 100 долларам США.

УСВА на вимогу родин загиблих воїнів лобювала законопроекти про встановлення права на отримання одночасно двох пенсій (власної трудової та у зв'язку з втратою годувальника), що було зроблено в інших країнах СНД, а також встановлення для родин загиблих пільг на рівні з особами з інвалідністю внаслідок війни першої групи.

УСВА вимагала встановлення компенсації родинам загиблих воїнів на рівні світових компенсаційних страхових виплат, зокрема на рівні компенсацій за нормами ООН, встановленими у разі загибелі учасників операції ООН з підтримки миру та безпеки (до 100 тисяч долларів США).

З часом і великим запізненням таку норму було встановлено в законодавстві України, але це так і не стосувалося родин військовослужбовців, які брали участь у бойових діях на території зарубіжних держав, зокрема в Афганістані.

В. АБЛАЗОВ.

ЛЕГЕНДАРНЫЕ КОМАНДУЮЩИЕ 40-й ОБЩЕВОЙСКОВОЙ АРМИИ ТУРКЕСТАНСКОГО ВОЕННОГО ОКРУГА

Генерал армии Родионов Игорь Николаевич

Генерал армии, государственный и военный деятель СССР, известный российский политик и общественный деятель, занимавшийся вопросами социальной защиты военнослужащих и членов их семей.

Министр обороны Российской Федерации (1996–1997), депутат Государственной Думы России двух созывов (1999–2007). В 2002–2007 годах – председатель Народно-патриотической партии России.

РОДИЛСЯ 1 декабря 1936 года в селе Куракино Сердобского района Пензенской области в семье потомственных крестьян. Отец, Николай Иванович Родионов, после демобилизации в 1948 году перевез семью в Мукачево Закарпатской области УССР, на место расположения своего последнего места службы – горно-стрелковой дивизии.

В результате длительного общения с военными Игорь уже в старших классах школы твердо решил стать офицером. В юности увлекался музыкой: учился в музыкальной школе по классу аккордеона, но не сумел окончить ее, так как класс закрыли.

Военное образование получил в Орловском танковом училище имени М. В. Фрунзе Приволжского военного округа (ПриВО), где последовательно проходил службу курсантом (октябрь 1954 г. – май 1955 г.), помощником командира взвода (май – ноябрь 1955 г.) и старшиной курсантской роты училища (ноябрь 1955 г. – октябрь 1957 г.). После окончания училища и присвоения офицерского звания в октябре 1957 г. на-

правлен для прохождения службы в ГСВГ в ГДР. С октября по декабрь 1957 года находился в распоряжении главнокомандующего ГСВГ, с декабря 1957 года по февраль 1958 года – командир танкового взвода танкового полка мотострелковой дивизии, с февраля 1958 года – командир танкового взвода, а с апреля 1963 по декабрь 1964 года – на командной должности в танковой роте тяжелого танкового полка 10-й танковой дивизии 4-й гвардейской танковой армии ГСВГ.

Для прохождения дальнейшей службы направлен в Московский военный округ (МВО): с декабря 1964 по май 1967 года – командир танковой роты тяжелого танкового полка танковой дивизии армейского корпуса МВО, с мая по август 1967 года – заместитель командира танкового батальона танкового полка танковой дивизии армейского корпуса МВО.

В 1967 году поступил и в июне 1970 года с золотой медалью окончил Военную академию бронетанковых войск имени Маршала Советского Союза Р. Я. Малиновского.

После окончания академии в

1970 году направлен в ПриКВО в Яворов заместителем командира 274-го полка 24-й мотострелковой Самаро-Ульяновской, Бердичевской, трижды Краснознаменной, орденов Суворова и Богдана Хмельницкого Железной дивизии, через два года назначен командиром 274-го полка. С 1974 – заместитель командира Железной дивизии. В 1975 году назначен командиром 17-й мотострелковой дивизии Прикарпатского военного округа. В этом же году стал командиром Железной дивизии и оставался в этой должности до февраля 1978 года.

В 1978–1980 годах – слушатель Военной академии Генерального штаба Вооруженных Сил имени К. Е. Ворошилова, которую окончил с отличием и был назначен командиром

28-го армейского корпуса Центральной группы войск в Чехословакии (1980–1983), а затем – командующим 5-й общевойсковой армией Дальневосточного военного округа (1983–1985).

В 1985 году получает назначение командующим 40-й армией ТуркВО (1985–1986).

В 1986 году назначен первым заместителем командующего войсками Московского военного округа (июль 1986 – март 1988 г.), затем становится командующим войсками Закавказского военного округа – военным комендантом города Тбилиси (апрель 1988 – август 1989 г.).

После этого был переведен в Москву, где с 1989 до 1992 года занимал должность начальника Военной академии Генерального штаба Вооруженных Сил имени К. Е. Ворошилова, а с 1992 до 1996 года – Военной академии Генерального штаба Вооруженных Сил Российской Федерации.

С 17 июля 1996 года по 23 мая 1997 года – министр обороны Российской Федерации. 5 октября 1996 года ему присвоено звание генерала армии. На посту министра обороны Российской Федерации И. Н. Родионов выступил против концепции военного строительства, разработанной Ю. М. Батуриным и А. А. Кокوشيным, выступал против введения альтернативной службы.

11 декабря 1996 года указом Президента Российской Федерации И. Н. Родионов был уволен с военной службы по достижении предельного возраста нахождения на военной службе, став «гражданским» министром обороны.

22 мая 1997 года Б. Н. Ельцин на заседании Совета обороны Российской Федерации отправил Родионова в отставку, возложив на него ответственность за медленное продвижение военной реформы. По утверждению Родионова, истинная причина отставки крылась в его попытке препятствовать ослаблению и развалу Российской Армии, не встретившей понимания в правительстве.

С мая 1994 года Родионов был президентом Межрегиональной общественной организации ветеранов Вооруженных Сил «Клуб «Железная дивизия». В октябре 1995 года избран членом Совета общественного движения «Честь и Родина».

Награды: ордена Красного Знамени, Красной Звезды, «За службу Родине в Вооруженных Силах СССР» второй и третьей степени, медали СССР, награды зарубежных стран.

Супруга – Родионова (Наумец) Людмила Ивановна, сын Сергей (1962 г. р.).

Среди увлечений – литература (сочинения М. А. Шолохова, К. М. Симонова и А. И. Куприна), военная история России, музыка – преимущественно джазовая, спорт – плавание, стрельба из всех видов боевого оружия, рыбная ловля.

Автор ряда статей, посвященных проблемам военной безопасности, строительству Вооруженных Сил и военной реформе.

Скончался 19 декабря 2014 года после продолжительной болезни. Похоронен 22 декабря на Федеральном военном мемориальном кладбище.

Из электронной версии: В. Прибыловский, П. Газукин, ИЭГ «Панорама»

Родионов Игорь Николаевич – депутат Государственной Думы РФ третьего и четвертого созывов (1999–2003 и 2003–2007), председатель ЦК Профсоюза военнослужащих России, бывший министр обороны РФ, председатель Народно-патриотической партии России (НППР)

Родился 1 декабря 1936 года в селе Куракино Пензенской области, русский. Все предки и по отцу и по матери были крестьянами.

В Вооруженных Силах – с 1954 года. После окончания Орловского танкового училища им. Фрунзе ПриВО прошел все ступени офицерской службы от командира взвода до министра обороны РФ. В 1956 году вступил в КПСС и оставался членом КПСС до ее запрещения в августе 1991 года.

С апреля 1985 по апрель 1986 года командовал 40-й армией в Афганистане.

С мая 1988 по июль 1989 года Родионов – командующий войсками Закавказского военного округа (ЗакВО), военный комендант Тбилиси.

В марте 1989 года избран народным депутатом СССР по Боржомскому территориально-избирательному округу № 660 (Грузинская ССР). Входил в Депутатскую группу коммунистов (ДГК) и группу «Союз». Единственный из всех депутатов-генералов голосовал за отмену 6-й статьи Конституции СССР (о руководящей роли КПСС).

В период обострения ситуации в Грузии в апреле 1989 года был единственным из руководства, кто выступал против применения армии против оппозиции. В своих докладах министру обороны СССР сообщал: «...Руководство республики пытается стабилизировать положение с помощью активных действий войск, что обострит имеющееся негативное отношение к армии... Введение комендантского часа нецелесообразно и даже вредно...». Тем не менее, 9 апреля 1989 года командовал воинскими подразделениями при проведении операции по освобождению площади перед Домом правительства в Тбилиси, повлекшей человеческие жертвы: в давке погибло 16 человек, из них 14 женщин.

За действия войск в Тбилиси подвергся резкой критике со стороны депутатов из Межрегиональной депутатской группы (МДГ) и т. н. «комиссии Собчака» (реакция на эти события со стороны общества и в армии впоследствии получила название «Тбилисский синдром»). Обвиняли Родионова, в том числе, и в том, что десантники разогнали и убивали демонстрантов саперными лопатками.

Позже говорил: «В 1989 году я защищал советскую власть от грузинских фашистов. Они устроили

несанкционированный митинг в Тбилиси. Вначале я был против применения силы, но потом митинг стал агрессивным, от националистических лозунгов перешли к антисоветским. Мне, как члену бюро ЦК Грузии, было поручено совместно с МВД вытеснить митингующих с площади. Но началась давка, и несколько женщин были затоптаны. А Кремль пошел на поводу у митингующих». («Власть», 21 февраля 2005).

В 1995–1996 годах был членом созданного Александром Лебедем общественно-политического движения «Честь и Родина». Баллотировался в депутаты Государственной Думы РФ в декабре 1995 года по списку Конгресса русских общин (КРО) (2 место по Московской области), не преодолевшего 5-процентный барьер.

В первом туре президентских выборов 1996 года голосовал за Александра Лебеда, во втором туре – за Геннадия Зюганова.

Был противником проводившейся армейской политики министра обороны РФ Павла Грачева. По предложению секретаря Совета безопасности А. Лебеда 17 июля 1996 года указом Президента РФ был назначен министром обороны в правительстве Виктора Черномырина вместо отправленного в отставку П. Грачева. Позже разошелся с Лебедем во взглядах еще до увольнения того с поста секретаря Совета безопасности в октябре 1996 года. Позже заявил, что у Лебеда «много апломба своевольного высокомерия, нежелание выслушивать чужое мнение» («НГ», 18 июля 1997).

В интервью «Общей газете» заявил, что сразу же после назначения на этот пост и переезда в кабинет министра обороны РФ снял со стены портрет Ельцина и заявил: «... Президенту служить не буду. Буду выполнять его приказы как закон. Если что-то откажусь исполнять, тут же подам в отставку» («ОГ», № 28, 1997).

25 июля 1996 года был назначен членом Совета обороны РФ.

14 августа 1996 года указом Президента был назначен министром обороны Российской Федерации в новом правительстве В. Черномырина.

4 октября 1996 года Родионову было присвоено воинское звание генерал армии.

10 декабря 1996 года пресс-секретарь Президента РФ Сергей Ястржембский заявил, что Борис Ельцин, безусловно, знает о том, что И. Родионову исполнилось 1 декабря 60 лет. Это означает, что согласно установленному порядку он должен быть уволен с военной службы либо поступить на работу в армию по контракту. Пресс-секретарь сообщил,

ГЕНЕРАЛ, ПОЛИТИК И ОБЩЕСТВЕННЫЙ ДЕЯТЕЛЬ Материалы СМИ и публикации

Железная дивизия, 1975 год.

что «президентом будут сделаны определенные шаги по этому вопросу».

11 декабря 1996 года указом Президента Родионов был уволен с воинской службы, сохранив пост министра обороны РФ как гражданское лицо. Сохранил свой пост в реорганизованном в марте 1997 года правительстве.

22 мая 1997 года на заседании Совета обороны Б. Ельцин подписал указ об освобождении И. Родионова и начальника Генштаба Самсонова с занимаемых должностей, возложив на них ответственность «за очень низкий уровень работы» в осуществлении военной реформы.

14 июня 1997 года был освобожден от обязанностей члена Совета безопасности РФ.

В июле 1997 года вошел в оргкомитет «Движения поддержки армии, оборонной промышленности и военной науки» (ДПА), созданный по инициативе Льва Рохлина. Стал первым заместителем председателя оргкомитета. Отвечая на вопрос, почему он вошел в ДПА, Родионов заявил, что его цель – «всячески содействовать тому, чтобы военная реформа сдвинулась с мертвой точки» («НГ», 18 июля 1997).

В «Независимой газете» за 18 июля 1997 года и в «Независимом военном обозрении» за 19 июля 1997 года было опубликовано воззвание И. Родионова, в котором он обращался «к личному составу армии и флота и в первую очередь к офицерам с настоятельной просьбой: сохраните высокие человеческие качества – выдержку, внимание, сопереживание... Сберегите технику, имущество, а главное – военное искусство. Выходите к своим командирам с предложениями по существу вопросов реформирования. Сохраните верность России,

без армии не может быть никакой России».

К декабрю 1997 года отошел от активной деятельности в ДПА.

Осенью 1998 года единственный из приглашенных (кроме него были приглашены П. Грачев, В. Семенов) принял участие в открытых слушаниях Комиссии Госдумы по импичменту («Сегодня», 17 ноября 1998).

В декабре 1998 года был избран председателем ЦК Профсоюза военнослужащих России (РПСВ).

В сентябре 1999 года был включен в общедатный список избирательного объединения КПРФ (№1 в Северо-Кавказской региональной группе) для участия в выборах в Государственную Думу РФ третьего созыва. 19 декабря 1999 года был избран по списку КПРФ.

В январе 2000 года зарегистрировался в депутатской фракции КПРФ.

С 26 января по 5 апреля 2000 года – член Комитета Государственной Думы по труду, социальной политике и делам ветеранов, затем – член Комитета Государственной Думы по делам ветеранов.

В феврале 2001 года раскритиковал действия руководства страны в отношении армии: «Все, что делается в стране по этому вопросу раньше, а также, что намечается в будущем, – все не то... Мне в свое время не дали ничего сделать... нынешние руководители страны ничего не понимают в военном деле». Родионов предложил свой вариант военной реформы: создание по примеру Петра I элитных полков, которые потом станут ядром новой армии, введение однопроцентного «военного» налога. Проводить реформу, по мнению Родионова, должно «не сегодняшнее руководство, которое приватизировало армию, а тот золотой фонд

Вооруженных Сил, что был вымыт из армии нынешней высшей военной элитой» («Коммерсант», 20 февраля 2001).

В марте 2001 года вошел в депутатскую межфракционную группу Государственной Думы РФ «Честь, Долг, Отечество – кадровые военные».

В августе 2001 года подписал обращение «сорока трех» «Остановить реформы смерти» (обращение опубликовано в газете «Советская Россия» 14 августа 2001 г.).

В феврале 2002 года выступал против введения альтернативной службы. Призывал: «Надо вернуться к тем здоровым принципам формирования армии, которые были в СССР. Раньше в деревне ни одна девка парню не дала бы, если он в армии не был. Позором было не служить». («Власть», 19 февраля 2002).

В феврале 2002 года подписал открытое письмо президенту Путину «Кто ответит за развал?».

В интервью газете «Московский комсомолец» 12 апреля 1997 года утверждал, что переход к профессиональной армии ни к 2000-му году, ни к 2005-му невозможен, хотя, по его мнению, «постепенно надо создавать элементы профессиональной армии. Например, необходимо воссоздать институт сержантов... Сержанты, как и офицеры, должны быть профессионалами. Но иметь профессиональную пехоту мы пока себе позволить не можем». Выступал против принятия закона об альтернативной службе, так как, по его мнению, это «автоматически будет означать исчезновение Вооруженных Сил».

Утверждал, что если «люди, которые занимают высшие государственные должности» не займутся в ближайшее время вплотную проблемами армии, то «через год-полтора процессы разложения Вооруженных Сил примут совершенно необратимый характер».

Высказывался в 1997 году за сокращение Вооруженных Сил и «оптимизацию их структуры», но подчеркивал, что военную реформу невозможно провести без финансирования («начать нужно с того, чтобы бюджет по Вооруженным Силам выполнялся») и поэтому заявлял, что «просто не знает, что значит реформа по Батурину... если Юрий Михайлович может все сделать бесплатно, то он волшебник».

Считал ненормальным, что, кроме Министерства обороны, еще 15 министерств и ведомств имеют свои войска (МВД, Министерство по чрезвычайным ситуациям, пограничные войска, железнодорожные войска и т. д.), причем «всевоможных войск по общей численности уже

(Окончание на 5-й стр.).

В організаціях УСВА

ТЕРНОПОЛЯНИ НАЛАШТОВАНИ РІШУЧЕ

РОЗГЛЯНУТО проект змін до Статуту УСВА, обговорено проект Закону України № 5651, який зареєстровано у Верховній Раді України 11.06.2021 року, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пільг з оплати проїзду та деяких

Відбулося чергове засідання правління Тернопільської обласної організації УСВА.

інших пільг». Йшлося про зміну структури організації в умовах адміністративної реформи і скорочення більшої частини районів

області, обговорено інші поточні питання роботи обласної організації.

Правління ТОО УСВА підтримало проект змін до Статуту УСВА й внесло свої пропозиції змін в п. 2 Статуту УСВА, категорично засудило зміни, які пропонує Кабінет Міністрів України щодо монетизації пільг на проїзд у транспорті. Ветерани-«афганці» Тернопільщини готові взяти активну участь в акціях протесту за відміну розгляду у Верховній Раді законопроекту про монетизацію пільг на проїзд і закликають ветеранів України не бути байдужими у відстоюванні своїх соціальних гарантій. В єдності наша сила!

Василь КОГУТ,
заступник голови
Тернопільської обласної
організації УСВА.

ВИХОВАЛИ СИНІВ-ГЕРОІВ

Відбулася зустріч з матерями загиблих у зоні АТО героїв, організована літературно-мистецькою студією «Доля» спільно з ГО «Шепетівська спілка учасників бойових дій у зоні АТО» і Спілкою ветеранів Афганістану.

КЕРІВНИК студії «Доля» Віра Кухарук презентувала книгу «Найкращі з вас загинули в бою». Цікаво, що фундатор цієї книги – львів'янка член Львівської організації УТОС і літературно-мистецької вітальні «Поклик» Надія Збожна. До книги увійшли вірші, присвячені шепетівчанам, загиблим у зоні АТО за період з червня 2014 по січень 2020 року.

Учасники народного аматорського театру «Браво» (керівник – Галина Червінська) Анна Кректун, Олег Яблонський, Олександр Грінчук, Божена Басюк, Назар Свєредюк і Маргарита Кльок читали вірші, присвячені загиблим шепетівчанам. Донька загиблого полковника Ігоря Ляшенка Настя прочитала вірш «Татусю, напишу тобі листа». До них долучилися студійці Віра Кухарук, Марія Карнаух, Олександр Костюк, Ірина Шешукова.

На зустрічі була присутня колишня наукова співробітниця Музею пропаганди Лідія Денисівна Юхимович, яка збирала спогади про всіх загиблих, і ці матеріали

було використано у книгах «Ігор Ляшенко. Позивний «Беркут» і «Пам'ятати їхні імена».

Настоятель храму мучениць Віри, Надії, Любові та їх матері Софії колишній війн-«афганець» протоієрей Анатолій (Вересюк), який неодноразово як капелан виїздив з християнською місією на схід України в зону АТО, зазначив, що ми повинні боротися з ворогами і захищати рідну землю, молитися за мир, берегти пам'ять про тих, хто віддав найдорожче – власне життя за наш спокій.

Продовжили розмову мами загиблих Любов Ляшенко, Наталія Кирилевич (Коваль), Віра

Крепеч, Людмила Драчук, Світлана Крєвогубець, Олена Тимошишина, Світлана Біленька, Ольга Шевчук, Людмила Ватаманюк, Світлана Слободян.

Ми всі мріємо, щоб війна залишилася в минулому, щоб сини повернулися до рідних домівок живими. А сьогодні наша безмежна вдячність і шана героям, які показують приклади патріотизму, безмежну любов до України та її людей, перебуваючи на бойових позиціях.

Володимир ПИПІЧ,
член Шепетівської СВА,
учасник бойових дій
в Афганістані.

ЗДІЙСНИЛИ МРІЮ ПОБРАТИМА

У день на Івана Купала відбувся турнір з футболу пам'яті воїна-«афганця», колишнього голови Зборівської районної організації УСВА Івана Михальчишина.

ІВАН ПЕТРОВИЧ мріяв, щоб у його селі проводився турнір з футболу. Але доля розпорядилася так, що у 2019 році від тяжкої невиліковної хвороби не стало нашого побратима. Перед початком змагань воїни-«афганці» разом із сім'єю Івана відвідали його могилу, помолилися й поклали квіти.

Організаторами турніру стали Тернопільська обласна організація Української Спілки ветеранів Афганістану, учасники бойових дій і громада міста Залізці.

Участь у турнірі взяли команди із міста Зборів, села Ренів, міста Залізці й команда ветеранів колишнього Зборівського району.

Голова Залозецької громади Андрій Нога подякував усім, хто долучився до організації турніру, і заповнив, що в подальшому він буде традиційно проводитися за сприяння громади. Голова Тернопільської обласної організації УСВА Сергій Лісовий зазначив, що головним завданням Спілки ветеранів Афганістану є увічнення пам'яті загиблих і померлих воїнів-«афганців» і воїнів, які загинули у війні на Донбасі. Це проведення змагань і турнірів із залученням молоді, військово-патріотичне виховання.

У запеклій боротьбі перше місце здобула команда міста Залізці, друге – села Ренів, третє – міста Зборів. Призи і кубки учасникам вручив голова ТОО УСВА Сергій Лісовий. Також відзначені статуетками кращі бомбардир, гравець і воротар.

НА СХОДІ ЇМ ЗАВЖДИ РАДІ

Галицький волонтер – голова місцевої організації Української Спілки ветеранів Афганістану Михайло Вітовський разом із водієм – ветераном АТО Андрієм Бранцем побували в зоні ООС.

СВОЇМ головним завданням вони визначили успішне доправлення нашим землякам та їхнім побратимам, які несуть службу в 24-й окремій механізованій бригаді ім. короля Данила Галицького і в 10-й окремій гірсько-штурмовій бригаді на території Луганської області, за собою гігієни, взуття, воду, фрукти, овочеві та м'ясні консерви, близько 100 кілограмів вареників, а також дві бензопили, будівельний інструмент і матеріали для спорудження інженерних укріплень. А ще серед усього переліченого, а це близько двох тонн вантажу, були іменні посилки для галицьких воїнів від їхніх родичів. Хлопці на передовій дуже тепло зустріли земляків і були раді прийняти продукти і все необхідне, привезене волонтерами.

Повернувшись щасливо додому, Михайло Вітовський та Андрій Бранець через газету

просили передати велику вдячність від себе і від імені бійців за допомогу в підготовці й забезпеченні поїздки депутатів Івано-Франківської обласної ради Галині Карп, генеральному директору національного заповідника «Давній Галич» Володимиру Костишину, директору Галицького національного природного парку Олегові Гайдуку, ТОВ «Гудвеллі Україна», підприємцям Олегу Кудяку, Олегу Олійнику, Ігорю Дирді, Михайлові Габльовському, Мирославу Гойсану, Ігорю і Наталії Майструк, а також Галицькому ліцею ім. Я. Осмомисла та його директору Марії Савчук, працівникам Галицького територіального центру надання соціальних послуг і його директору Івану Білику. Особлива подяка підприємцю Леоніду Яциновичу за виділений транспортний засіб і частину пального для нього.

УРОК В «АФГАНСЬКОМУ» МУЗЕІ

УРОК ПОЧАТКОВОЇ військової підготовки для учнів Вищого професійно-технічного училища в музеї Афганської слави Жмеринської міської Спілки ветеранів війни в Афганістані (голова – Павло Фармагей) провели учасники бойових дій в Афганістані А. Шестакевич, А. Мартинчик і викладач училища В. Адамусік.

ПРЕС-СЛУЖБА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ СПІЛКИ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ В АФГАНІСТАНІ.

Трудно назвать в Киеве ветерана войны в Афганистане, который не знал бы Свято-Воскресенский храм на Печерске. Церковь на улице Лаврской, 17 стала символом памяти о погибших на Афганской войне, составляет единый мемориал с памятником воинам-«афганцам», установленным в сквере напротив. Было, видимо, на то Божье благословение – чтобы память погибших в этой войне была увековечена молитвой, а их матери и побратимы имели место для поминовения их бессмертных душ.

КАЖДЫЙ ХРАМ имеет свое, особенное, лицо. Верующие, как, впрочем, и не особо верующие или воцерковленные люди, обычно связывают для себя ту или иную церковь не только с Господом Иисусом, Пресвятой Богородицей или святым, в честь которого она освящена, но и с какой-то личностью или событием, связанным с ней.

В этом смысле Свято-Воскресенская церковь – не исключение. Она не только построена в честь Воскресения Христова и известна в народе как «афганский» храм: с 2013 года она стала академическим храмом.

Свято-Воскресенский храм стоит с правой стороны от Южных врат Киево-Печерской Лавры и дороги, ведущей к Ближним и Дальним пещерам. Возле входных ворот – великое множество торговых лавчонок со всякой всячиной. И все же, несмотря на окружающую туристическую суету, церковь притягивает к себе взгляд любого, кто умеет видеть. Но самое большое чудо начинается, когда заходишь на территорию храма. Шумный и суетливый город остается за его стенами, и время как будто останавливается, а огромный вековой каштан, который, вполне возможно, помнит времена строительства храма, наводит на мысли о быстротечности человеческой жизни.

ХРАМ ВОСКРЕСЕНИЯ ХРИСТОВА

История храма насчитывает не одно столетие, и расположен он на месте, где с начала 1630-х годов и до времени его постройки сменили друг друга две деревянные церкви. Кое-кто из ученых Национального Киево-Печерского историко-культурного заповедника предполагает даже, что в период Киевской Руси приблизительно на этом месте стоял Дмитриевский монастырь, основанный в 1060-х годах великим князем киевским Изяславом Ярославичем (в крещении Димитрием), первым игуменом которого был знаменитый лаврский святой Варлаам Печерский, а первая деревянная церковь стояла на этом месте еще в XII веке – такая информация выложена на сайте заповедника. Но это – предположение.

Первые документально подтвержденные упоминания о существовании деревянной церкви содержатся в сочинении монаха Киево-Печерского монастыря Афанасия Кальнофойского «Тератургима, или Чудеса, совершившиеся как в самом Печерском монастыре, так в обоих его пещерах» издания 1638 года.

А в 1696–1898 годах на месте сменившей ее деревянной Воскресенской церкви 1679 года был построен каменный храм в стиле казацкого «мазепинского» барокко. Инициатором и финансовым «спонсором» его строительства стал киевский казачий полковник Константин Мокиевский, отличившийся в русско-турецкой войне 1735–1739 годов при взятии турецкой крепости Азов. В том же году на его деньги будет построена и другая лаврская церковь – Феодосия Печерского.

Первоначально храм находился в ведении Лавры, с 1786 года стал приходским храмом Печерского местечка, а позже, когда началось строительство Печерской крепости и поселение перенесли в Новую слободу, церковь вошла в состав странноприимного монастыря, в 12 корпусах которого останавливались паломники. Желаящих помолиться в Лавре было немало, говорят, на праздник Успения Божией Матери в монастырь приходило более 15 тысяч богомольцев. Монахи кормили каждого – знаменитым лаврским борщом, жареной рыбой и не менее знаменитым лаврским хлебом, все готовили сами.

С течением времени храм несколько раз и с разными целями перестраивали: в начале 1860-х годов киевский епархиальный архитектор Павел Спарро и инженер Николай Духонин существенно надстроили церковь и пристроили к ней трехъярусную колокольню. Колокольня была построена в 1863 году. В 1867-м

установили на крыше четыре боковые деревянные главки. В 1880-м – опять перестроили, убрав более ранние надстройки, и, в конце концов, после серьезного пожара в том же году архитектор Владимир Николаев восстановил ее в более-менее первоначальном виде, в действительно классическом и лаконичном барочном стиле. После пожара (1887 г.) в храм был снят верхний этаж, в котором находился теплый храм Рождества Богородицы.

Несмотря на все злоключения, небольшая часть росписей XIX века в церкви все же сохранилась.

В начале XX века храм обнесли стеной и пристроили ворота: парадные – западные и северные – со стороны Лавры.

В ЭТОМ ХРАМЕ КАЖДЫЙ ЧЕЛОВЕК БУДЕТ УСЛЫШАН

Страницы из жизни «афганского» Свято-Воскресенского храма

В советское время верующие пытались спасти храм от закрытия: в 1920 году была зарегистрирована приходская община, после он был передан «синодальной» общине, а в 1930-е годы был совсем закрыт – в нем находились архивы и реставрационные мастерские Госстроя.

Видимо, из-за соседства печерских укреплений крыша церкви пострадала от попадания снарядов как в 1918-м, так и в начале 1940-х годов.

В 1954 году храм капитально отремонтировали, а в 1978–1981 годах частично отреставрировали.

ХРАМ «АФГАНСКИЙ»

Новый этап в истории храма начинается с 1991–1992 годов – он становится домом для церковной общины воинов-«афганцев». А произошло это благодаря стечению нескольких обстоятельств. Во-первых, это была инициатива, проявленная руководством УСВА во главе с С. В. Червонописким. Его авторитет и общественное влияние позволили преодолеть все бюрократические преграды и создать при храме общину, ведущую роль в которой принадлежала ветеранам Афганской войны и членам семей погибших воинов. Во-вторых, конечно – желание Церкви как можно скорее открыть храмы, конфискованные советской властью, она как раз уже сыпалась. И в это же время начинает активно действовать Украинский Союз ветеранов Афганистана (воинов-

интернационалистов), одной из приоритетных задач которого, кроме борьбы за социальные гарантии и отстаивание интересов «афганцев», было увековечение памяти, а также природная необходимость «афганских» матерей, которые искали в Боге и в молитве успокоение своих сердец из-за погибших детей.

В итоге уже в конце 1991 года служба в храме была возобновлена.

Так храм становится средоточием духовной жизни «афганцев» и семей погибших, а установление в 1994 году в сквере напротив церкви памятника воинам-«афганцам» органично объединило храм и памятник в единый мемориальный комплекс.

Сейчас ветераны Афганской войны считают храм своим, и на каждый армейский праздник ветераны и молодежь приносят цветы к памятнику и заходят в церковь, чтобы совершить панихиду. Особое значение имеют для церковной общины даты 15 февраля и 25 декабря – день вывода и ввода войск в Афганистан. В такие дни совершается служба и крестный ход к памятнику со специально изготовленными хоругвями.

в распоряжение Киевской духовной академии и семинарии. По благословению ректора КДАиС митрополита Бориспольского и Броварского Антония настоятелем церкви стал первый проректор академии протоиерей Сергей Ющик.

История и жизнь церкви давно связана с академией. В начале 1990-х годов, когда храм передали Церкви, он открывался при поддержке Духовной академии, семинаристы молились в этой церкви, помогали ее ремонтировать и расширять территорию.

Ректор академии, митрополит Антоний, часто проводит службы в храме и произносит проповеди. Студенты и семинаристы молятся здесь и по сей день, а с 20 апреля, сменяя друг друга каждые два часа, читают Неусыпаемую Псалтирь за мир в Украине.

Есть при храме и воскресная школа – и для детей, и для взрослых.

СТЕНА ПАМЯТИ И СКОРБИ

К величайшему горю Украины новому поколению нашего народа приходится переживать ужасы войны с гибелью близких людей.

В декабре 2018 года на территории церкви по инициативе председателя УСВА С. В. Червонопиского и при поддержке священнослужителей была открыта Стена памяти и скорби в память о ветеранах Афганской войны, которые погибли на востоке Украины.

НАСТОЯТЕЛЬ ХРАМА

Если вы – человек не воцерковленный и не знаете, как приблизиться к Господу в храме – приходите к отцу Сергию. Это удивительный человек и замечательный батюшка. Отец Сергей служит настоятелем Воскресенской церкви с 2013 года и привнес в храм особую демократическую и благожелательную атмосферу.

СВЯТЫНИ

В храме много старинных икон, которые верующие передали в стены церкви. Но его главные святые – икона преподобных Киево-Печерских с частицами мощей, икона великомученика Пантелеимона с частицей мощей, местночтимый список иконы Божией Матери Ченстоховской и образа Богородицы афонского письма «Всех скорбящих Радость» и «Достоинство есть».

Престольный праздник – Воскресение Христова.

Двери этого храма всегда открыты для всех. «Наша цель здесь, в храме – чтобы каждый человек был услышан», – говорит Сергей.

В. АБЛАЗОВ.

ХРАМ МИРОТВОРЧЕСКИЙ

Церковь по сути своей – против любого насилия и войны, а если война происходит, цель Церкви – помочь людям всеми возможными и невозможными способами эту войну пережить. Особую роль играет в этом и Свято-Воскресенский храм – кому как не прошедшим Афганскую войну прихожанам этой церкви понимать, как можно помочь тем, кто оказался на линии фронта или еще того хуже – в плену. Неудивительно, что община храма играет заметную роль в волонтерском движении, добровольцы ездят на фронт, занимаются благотворительностью и помогают детским домам, которые находятся недалеко от линии фронта – в Луганской и Донецкой областях, работают с пленными.

Активисты волонтерского движения храма в день Покрова Пресвятой Богородицы и День защитника Украины 14 октября были награждены Блаженнейшим Митрополитом Онуфрием церковными наградами – орденами Ильи Муромца и Георгия Победоносца, медалями преподобных Антония и Феодосия Печерских. Эти награды – символ покровительства подвижников Лавры, святых Антония и Феодосия. Не остаются в стороне от волонтерской работы и священники церкви. Настоятель храма, отец Сергей, участвовал в освобождении солдат из плена и сам ездил за ними в зону АТО-ООС.

ХРАМ АКАДЕМИЧЕСКИЙ

25 августа 2012 года решением Священного Синода Украинской Православной Церкви храм Воскресения Христова был передан

Наша история

ГЕНЕРАЛ, ПОЛИТИК И ОБЩЕСТВЕННЫЙ ДЕЯТЕЛЬ

(Окончание. Начало на 3-й стр.)

больше, чем сухопутных войск в Вооруженных Силах», «в этих самых «других войсках» уже 800 генералов, и в них «не только вовремя платят зарплату, но и зарплата существенно выше». Считал излишним существование отдельных морских и летных училищ в погранвойсках.

Называл себя «скорее не верующим», креста не носил, говорил, что «относится с уважением... ко всем религиям». Считал, что нет необходимости вводить «институт военных капелланов вместо политработников», но хотел, чтобы «верующие, призванные на службу, могли при необходимости беспрепятственно общаться со священнослужителями».

Входил в оргкомитет Народно-патриотической партии России (НППР), созданный 23 февраля 2002 года. На учредительном съезде был избран председателем НППР.

Осенью 2003 года был выдвинут избирательным блоком «Родина»

кандидатом в депутаты Государственной Думы РФ четвертого созыва по общедатскому списку блока (№15 в списке). 7 декабря 2003 года избран депутатом, вошел во фракцию «Родина». Член Комитета ГД по безопасности.

В январе 2005 года «представители русской общественности» обратились к генеральному прокурору с письмом, в котором просили о закрытии «всех религиозных и национальных еврейских объединений как экстремистских». Письмо подписали более 500 человек, в том числе 19 депутатов ГД (правда, часть из них затем заявила, что не подписывали). Среди них был Родионов. («Известия», 25 января 2005).

10 марта 2005 года коалиция «Патриоты России», возглавляемая депутатом Госдумы Геннадием Семигиным, провела презентацию сформированного ею «народного правительства России». Его председателем стал Семигин, Родионов занял пост министра обороны. (Интерфакс, 10 марта 2005).

Новое издание

ЧТОБЫ ПОМНИЛИ:

после тяжелых поражений Объединенные нации одержали Победу

По заданию Украинского Союза ветеранов Афганистана семейный творческий коллектив подготовил к изданию небольшую справочную книгу: **Аблазов В. И., Аблазов И. В., Аблазов К. В. Серия «Войны и войны». «Вторая мировая. Финал». – Киев, УСВА, 2021. – 148 с.: илл. 41.**

ПОЛОЖИТЕЛЬНУЮ рецензию прорецензированной работе дал С. В. Червонопиский, председатель Украинского Союза ветеранов Афганистана (воинов-интернационалистов), доктор философии в области политологии, генерал-лейтенант, Герой Украины.

В книге «Вторая мировая. Финал» серии «Войны и войны» в справочной форме приводятся материалы о трагических днях Второй мировой войны, о противоборствующих коалициях и военачальниках, которые подписывали самые важные документы о капитуляции поверженного противника. Авторы напоминают, что акты о безоговорочной капитуляции подпи-

сывались не только с представителями Германии, но и с ее основными союзниками: Италией, Японией, Румынией, Финляндией, Болгарией, Венгрией. Значительный материал книги рассказывает о первых в истории че-

ловчества нечеловеческих атомных бомбардировках Соединенными Штатами Америки городов Японии и судьбах их исполнителей, а также о других событиях на завершающих этапах Второй мировой войны и о принятых документах, предназначенных для закрепления Победы Объединенных наций во Второй мировой войне.

От имени Советского Союза Акт о капитуляции Японии, последнего сломленного противника, подписал генерал-лейтенант К. Н. Деревянко, который родился в селе Косеванка Уманского района Черкасской области. 7 мая 2007 года Президент Украины присвоил К. Н. Деревянко почетное звание Герой Украины посмертно за мужество и самоотверженность, проявленные в годы Второй мировой войны 1939–1945 годов, выдающиеся дипломатические заслуги в послевоенном урегулировании межгосударственных отношений.

Книга издана малым тиражом (100 экз.) и рассчитана на круг читателей, которые интересуются вопросами военной истории.

Пресс-служба УСВА.

Афганистан сегодня

Американские войска покинули свою главную военную базу в афганском Баграме. Хотя несколько подразделений Пентагона еще не выведены с другой базы в столице Кабуле, уход американских солдат из Баграма фактически положил конец самой продолжительной войне в истории Америки, многолетней операции, которая изначально получила название «Несокрушимая свобода».

ПОЛНЫЙ ВЫВОД американских войск из страны еще не завершён, но ожидается очень скоро, а сама передача аэропорта афганским правительственным силам прошла без помпы, фанфар, лишнего шума и, как принято сейчас говорить, без какого-либо пиара. «Все американские солдаты и военнослужащие НАТО покинули авиабазу Баграм», — сказал Reuters высокопоставленный сотрудник службы безопасности США.

Контингент из 650 американских военнослужащих останется в Афганистане на неопределённый срок, главным образом в посольстве США, исходя из соображений дипломатической безопасности. Технически силы США не участвовали в наземных боях в Афганистане с 2014 года. Но с тех пор контртеррористические войска преследовали и поражали экстремистов, в том числе с помощью самолетов, базирующихся в Афганистане. Этим ударных самолетов сейчас нет, а авиаудары, наряду с любой материально-технической поддержкой афганских сил, будут проводиться американцами из-за пределов страны.

ОБЕЩАНИЯ

И «ВОСТОЧНЫЕ СКАЗКИ»

База в Баграме, расположенная в часе езды к северу от Кабула, была местом, где американские военные координировали свою воздушную войну и оказывали материально-техническую поддержку всей коалиции во время афганской миссии.

Именно в Баграм, на пробитую пулями взлетно-посадочную полосу советской постройки, на равнине, окруженной заснеженными вершинами Гиндукуша, прилетели пожарные и полиция Нью-Йорка, чтобы предать земле часть останков Всемирного торгового центра в декабре 2001 года, через несколько дней после свержения талибов.

Именно здесь ЦРУ разместило центр содержания под стражей для подозреваемых в терроризме и подвергало их жестокому обращению, которое президент Барак Обама впоследствии признал пыткой, прекратив эту порочную практику, широко распространявшуюся при его предшественнике Джордже Буше-младшем.

Баграм был «точкой входа» для десятков тысяч солдат, которые были направлены в Афганистан в рамках войны с терроризмом. Баграм стал «точкой выхода» для многих из более двух тысяч американских военнослужащих, погибших за 20 лет боевых действий. Военные, отдавая честь, стояли на главной дороге, проходящей через авиабазу, известной как «Дисней Драйв», когда накинута флаги гробы военнослужащих, погибших в Афганистане, проезжали мимо, направляясь к самолетам ВВС США для их последнего пути домой, отмечает CNN.

И вот теперь, стройными рядами, напоминая сцены эвакуации воинского контингента из голливудских фильмов, спешно уезжают, покидают так и не понятый ими Афганистан brave американские рейнджеры, входя в «брюхо» военных бортов, которые доставят их на родину аккуратно накануне самого почитаемого в Соединенных Штатах праздника — Дня независимости. И эта иллюзия: мы не спасались бегством, мы просто вернулись на родину, чтобы встретить 4 июля в кругу своих близких, — как мантра, будет раскручиваться в американских медиаресурсах и на

большой политической сцене в Америке.

С годами Баграм превратился в обширный укрепленный город для огромных международных вооруженных сил, с закускими, спортивными залами и кафе, где подают крепчайший афганский кофе, тот, который называют «матерью всех видов кофе». Непрерывно гудели две взлетно-посадочные полосы. Главы Белого дома прилетали и произносили речи. Знаменитости и различные «звезды» посещали бравых парней на базе, развлекались, рассказывали им байки и анекдоты. Президенты Джордж Буш, Барак Обама и Дональд Трамп посетили Баграм во время своего пребывания у власти, пообещав победу и лучшее будущее для Афганистана. Но это будущее не только не напоминает «восточную сказку», а гро-

мирные граждане, рекой полилась людская кровь.

«Талибан» кивал в сторону «Исламского государства», ИГ время от времени, словно какое-то бремя, соглашалось взять ответственность за теракты на себя. Хотя ни для кого ни в Афганистане, ни в спецслужбах не было секретом, кто на самом деле стоит за этими бесчеловечными преступлениями, жертвами которых все чаще становились солдаты западной коалиции.

Для Трампа сделать выпад в сторону «Талибана» и тем самым рассорить переговорщиков означало переступить через себя: афганское соглашение, достигнутое при посредничестве Вашингтона, он расценивал как одно из своих главных внешнеполитических достижений за время правления. В год выборов он хотел похвастаться тем, что «возвращает американских солдат домой».

Байден рубанул с плеча. Де-юре американский воинский контингент должен был покинуть Афганистан 11 сентября — той самой годовщине атак на башни-близнецы. Де-факто ушел накануне Дня независимости. На два

КАКИМ СОЕДИНЕННЫЕ ШТАТЫ ОСТАВЛЯЮТ ПОСЛЕ СЕБЯ АФГАНИСТАН

зита превратиться в самый настоящий кошмар для местного населения.

БАЙДЕН НЕ ЗАХОТЕЛ ЖДАТЬ

Вторгнувшись после атак на башни Всемирного торгового центра в Нью-Йорке в эту непростую азиатскую страну, которую за всю историю так и не смогла покорить ни одна мировая держава, свергнув безжалостный режим талибов, рушивший древние статуи Будды и прилюдно казнивший непокорных на улицах и площадях Кабула, американцы оставляют Афганистан, его власть и его жителей в состоянии таких же страха и жуткой неопределенности, как и 20 лет назад.

Если вдуматься, то во фразе с ленты агентства Reuters — «Талибан» поблагодарил американцев за отъезд — вся квинтэссенция этого отъезда, ухода, «возвращения на родину». Формально усадив при Трампе за стол переговоров афганские правительственные, различные, полные противоречий силы с хорошо вооруженными боевиками, американцы фактически развязали руки талибам, которые всегда относились к любым официальным документам соглашениям, как к филькиной грамоте.

Соглашение им было нужно для одного: нехотя, сопротивляясь, в интересах «фантомного тотема» — перемирия, официальный Кабул под напором талибов и при одобрении американцев выпустил из тюрем самых оголтелых боевиков. И в Афганистане, как в былые времена, снова сплошной чередой начали рваться бомбы, гибнуть

месяца раньше. Байден отклонил совет высокопоставленных генералов подождать, пока не будет достигнуто политическое соглашение между повстанцами и поддерживаемым США кабульским правительством президента Ашрафа Гани.

Недавно Гани посетил Вашингтон. Байден сказал ему: «Афганцы должны будут решить вопросы

своего будущего и определиться, чего они хотят». Гани ответил, что его задача теперь состоит в том, чтобы «управлять последствиями» вывода американских войск. В обмен на уход США талибы пообещали не позволять международным террористам действовать с афганской территории. Они взяли на себя обязательство вести переговоры с афганским правительством, но эти переговоры в столице Катара Дохе, как и следовало ожидать, не принесли большого прогресса. Байден дал понять: достаточно, что американские силы ликвидировали «Аль-Каиду» и убили Усаму бен Ладена, которого считают организатором терактов 11 сентября 2001 года.

В середине 2011 года в Афганистане находилось почти 100 тысяч американских военнослужащих и еще 35 тысяч американских подразделений. Десять лет спустя это число сократилось до 2500 военнослужащих и 18 тысяч подразделений. На днях Центральное командование США, контролирующее Афганистан, заявило, что вывезло из этой страны примерно 900 грузовых бортов С-17 и уничтожило почти 16 тысяч единиц техники.

«ТАЛИБАН» АПЛОДИРУЕТ ВАШИНГТОНУ

«Талибану» есть за что аплодировать американцам. За все эти два десятка лет, какими бы коварными не были бомбардировки позиций боевиков, сколько бы их лидеров не уничтожали хваленые американские беспилотники, гидра не только «обрастала новой головой», но и расширяла свое влияние в стране, где так же, как и десятилетия назад, продолжали выращивать

обладал контролем уже за каждым третьим районом Афганистана, продвигаясь к самому лакомому и вождленному для них «куску» — Кабулу. Даже их командиры поражены быстрым успехом на поле боя.

Тем временем изнасилованные и бездомные афганские женщины бегут из убежищ на севере, спасаясь от жестокого «Талибана», а права женщин по всей стране находятся под угрозой.

Группы ополченцев, которые воевали против талибов до прибытия американцев, снова берутся за оружие. Города, как правило, — оплоты безопасности и антимилитаристских настроений, но «Талибан» приближается к некоторым из них и, как ожидается, нанесет серьезный военный удар по столицам некоторых провинций после завершения вывода войск США.

«Американцы предали нас, — сказал в интервью Guardian Джавад, один из командиров ополчения, который еще две недели назад постоянно работал механиком. — Мы готовы к тому, что ситуация станет намного хуже».

ЧТО ДАЛЬШЕ?

Было ли оправдано вторжение американцев в Афганистан? С моральной точки зрения, очевидно, да. В своей бесчеловечности и вседозволенности боевики перешли, образно говоря, уже не «красную», а «бордовую» линию. Предтеча не укладывающихся в голове расправ боевиков «ИГ» над «неверными» заложена как раз в тех казнях, которые проводили талибы. Вдобавок, ярость американцев, переживших самые страшные теракты в истории, объяснима. Они не могли смотреть на то, как издевательски отреагировали афганские талибы на теракты 11 сентября, как укрывали бен Ладена. Другое дело, что благой целью — искоренить зло — была реализована с вопиющей безграмотностью, без учета не просто восточных реалий. А специфики Афганистана. Те моджахеды, пусть некоторые талибы и отрицали причастность к ним, которые были вскормлены с американской подачи в 1980-х годах и воевали с советскими солдатами в Гиндукуше и Кандагаре, в конечном счете, «отблагодарили» своих хозяев, не просто «укусив их за руку». По официальным данным, США потеряли в Афганистане около 2300 тысяч человек погибшими. По неофициальным — на четверть больше. Счет раненых и искалеченных идет на десятки тысяч. На эту бездарную войну выкинуты триллионы долларов. Наблюдатели сбились со счета в цифрах погибших и пострадавших афганцев. Остальное лежит вне пределов статистической плоскости.

Согласно последней оценке американской разведки, правительство в Кабуле может рухнуть через шесть месяцев, сообщает The Wall Street Journal. После ухода войск НАТО в стране может развиться гражданская война.

Также нет гарантии, что террористические организации, такие как «Аль-Каида», снова не будут использовать Афганистан в качестве базы для своих операций.

Но это уже другая тема. Мавр сделал свое дело. Мавр может уходить.

Максим МАКАРЫЧЕВ.

От редакции. Власти Афганистана и группировки «Талибан» на переговорах в Катаре 17-18 июля договорились беречь гражданскую инфраструктуру, предотвращать жертвы среди мирного населения и сотрудничать в гуманитарной сфере. В совместном заявлении говорится, что стороны будут искать общий язык, чтобы вывести страну из той ситуации, в которой она оказалась. Но о деэскалации насилия и прекращении огня во время широкомасштабного наступления группировки по всей стране не упоминается.

Люди і час

ВАСИЛЬ народився 20 квітня 1956 року у селі Воробіївка (нині Рибчинці) Хмельницького району Вінницької області. Мати Анастасія важко працювала у колгоспі на тваринницькій фермі. Син Василь і донька Катруся залишалися вдома під наглядом діда Пилипа. Фронтвик-орденоносцем для онука був не тільки прикладом мужності й героїзму, але і взірцем та гордістю. Василь пишався, що його дід мав два ордени Слави.

Коли хлопець підріс, став помічником матері, виконував і чоловічу, і жіночу роботу. Василь майстерно займався вишиванням. Напевно, це ремесло і підкорило серце майбутньої дружини Марії. Людність, працелюбність, порядність були притаманні йому ще з дитинства.

Після закінчення восьмого класу вступив у сільське професійно-технічне училище № 2 села Гушчинці. Під час навчання брав активну участь у художній самодіяльності, багато читав. Любов до літератури йому прищепила бібліотекар Олена Петрівна Білаш. З її слів, це була дитина від Бога, наділена кращими рисами характеру: слухняний, чесний, відповідальний. До неї він ставився, як до рідної мами. Часто прибігав до Олени Петрівни у бібліотеку. Вона гарно співала, і Василь ніколи не пропускав її виступів, після яких завжди дарував квіти.

Після закінчення ПТУ він вступає до Вінницького медичного училища. Але провчився там недовго – два місяці. Першого листопада 1974 року Василь Бовкун був призваний до лав Радянської армії. Військову службу проходив у Групі радянських військ у Німеччині. Потім подає рапорт на надстрокову службу. Закінчив школу прапорщиків. Отримав призначення у Далекосхідний військовий округ.

У червні 1985 року переведений у Туркестанський військовий округ. З серпня того ж року спочатку продовжив службу в 1060-му артилерійському полку в Шинданді, згодом був переведений у Кандагар. На рахунок старшини батареї 130 бойових виходів. За мужність і героїзм під час виконання завдань нагороджений орденом Червоної Зірки, Афганським орденом «За мужність», медалями «За відвагу», «За бойові заслуги».

Спогадами про військову службу Василь Павлович ділився неохоче. Можливо, щоб вкотре не ятрили боєм зранену душу. Готуючи до друку книгу про загиблих земляків і учасників бойових дій Калінівського району «Час і досі не загоїв рани – цей одвічний біль Афганістану», Євген Іванович Олещенко (номер 7 січня 2020 року) зустрівся з Бовкуном і записав кілька спогадів. З дозволу другого співачора Олександра Миколайовича Осьмачка цитує.

«...У мій перший день перебування в Афганістані в Кандагарі на Чорній площі підірвався на фугасі наш командир дивізіону підполковник Сметанін з екіпажем в кількості 5 чоловік. Це було для мене першим потрясінням від побаченого на Афганській війні. На місце

загиблого призначили командиром майора Шелухіна, з яким я прослужив півтора року. Він для мене був як бойовий товариш і побратим. Допомігав своїми порадами, особливо при веденні бойових дій...»

Спілкуючись з дружиною ветерана – Марією Володимирівною, дізналися, що Василь Павлович дав їй прочитати статтю про нього, де розповідалося, як він брав участь у надзвичайно складному завданні, за успішне виконання якого був нагороджений орденом Червоної Зірки та десятиденною відпусткою додому.

Василь Павлович БОВКУН.

У серпні 1987 року прапорщик В. Бовкун повернувся у Далекосхідний військовий округ. Через два роки відбув у Групу радянських військ у Німеччині. У березні 1993 року прийняв військову присягу на вірність народу України і був направлений в Калінівку. У листопаді 1999 року звільнився в запас у званні старшого прапорщика.

У 1996–2014 роках Василь Павлович очолював Калінівську районну Спілку ветеранів Афганістану. Організація нагороджена Почесною грамотою Державного комітету України у справах ветеранів за активну роботу з увічнення пам'яті полеглих в Афганістані воїнів-інтернаціоналістів.

За цей час він зробив багато добрих справ для учасників бойових дій і для сімей загиблих воїнів. Голова громадської організації ініціював і реалізував разом зі своїми однодумцями багато проєктів, що стосувалися захисту соціальних прав родин полеглих земляків і учасників бойових дій, патріотичного виховання молоді, збереження та увічнення пам'яті калінівчан, які загинули в Афганістані.

З Калінівського району проходили службу і працювали в Афганістані 217 земляків. Додому не повернулися дев'ятьоро: Анатолій Бабій, Володимир Бездушний, Володимир Валігура, Василь Гуменчук, Віктор Драбенюк, Сергій Нечипорук, Микола Олійник, Олег Столярський, Анатолій Шкорба. Земляки гідно бережуть про них пам'ять. Вона увічнена у граніті, назвах вулиць, де проживали

юнаки: у селах Жигалівка, Піків, у музеях, піснях і друкованих виданнях.

21 травня 2001 року в Калінівці було відкрито пам'ятник загиблим воїнам-«афганцям» (скульптор – Микола Нечипорук). За активну допомогу в його будівництві медалі української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) нагородили заступника голови Калінівської райдержадміністрації Віктора Житовоза – «За громадянську мужність» і Василя Бовкуна – «За заслуги» другого ступеня. До речі, перший камінь у

відкриття меморіальної дошки випускнику Калінівського технологічного технікуму, уродженцю села Гопчиці Погребищенського району Олександр Шевичу.

З датою 9 травня пов'язана ще одна традиція. Голова Спілки Василь Бовкун разом зі своїми побратимами цього дня поклали квіти до пам'ятника, вшановуючи пам'ять полеглих земляків. Потім відвідували могили загиблих воїнів і померлих учасників бойових дій родом з Калінівського району. У селі Піків до них приєднувалися місцеві вчителі й школярі. Форму-

вирати, і дах перекрити. А щоб трішечки прикрасити будні згорюваних матерів, запрошував їх на концерти знаменитостей, що приїздили на заходи з нагоди річниці виведення військ з Афганістану. І обов'язково знаходили кошти для матеріальної допомоги родинам загиблих. Василь Павлович з синівською любов'ю ставився до матерів, чії діти загинули в Афганістані. Вони були вдячні йому за турботу і допомогу. На превеликий жаль, більшість матерів відійшли у вічність до своїх синів.

До Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав у навчальних закладах Калінівського району проводили багато різнопланових заходів. Щороку педагогічні колективи Гушинецького ВПУ № 32 і Піківської школи проводять тематичні вечори, лінійки Пам'яті, зустрічі з учасниками бойових дій. Серед випускників училища багато таких, які проходили службу в Афганістані. Вони часті гості учнів. Василь Павлович залюбки брав участь у таких заходах. У пам'яті залишилися теплі душевні вечори, конкурси малюнка «Війна в Афганістані очима дітей», продаж солодоців у Дружелюбівській школі. Отримані кошти передали на спорудження пам'ятника загиблим землякам.

Багато добрих і гарних справ на рахунок Василя Павловича. Його підтримкою і надійним тилом була дружина Марія Володимирівна. Вони познайомилися у Гушчинці і прожили разом сорок три роки. Куди б чоловік не отримував призначення для проходження військової служби, вона завжди була поряд з ним. Подружжя Бовкунів виховало двох синів – Дмитра і Сергія, дочекалося двох онуків – Вікторію і Максима. Молодший син Сергій продовжує військову династію Бовкунів.

Чоловіком з роду Бовкунів притаманні мужність і героїзм. Дід Пилип пройшов Другу світову війну. За плечима Василя Павловича – бойовий досвід у Афганістані. Події на сході України не залишають байдужим нікого. Василь Павлович також не міг залишитися осторонь. Щоб передати свої вміння і навички, він прийняв рішення йти добровольцем боронити територіальну цілісність держави. Тим більше, що молодший син Сергій з весни 2014 року по травень 2018 року брав участь в АТО. Нагороджений орденом «За мужність». Старший син Дмитро з червня 2017 року по 2020 рік проходив службу на сході України.

Василь Павлович з березня 2015 року по вересень 2017 року захищав східні рубежі нашої країни. Під час виконання одного із завдань зазнав тяжке поранення. Лікувався у військових госпіталях. Нагороджений медаллю УСВА «За звитягу з золотою гілкою».

Василь Павлович помер на шістдесят четвертому році життя. На його життєвій ниві було багато різних випробувань, але він завжди був людяним і порядним. Таким і залишиться у нашій пам'яті.

І В СЕРЦІ ПАМ'ЯТЬ НЕ ВМИРАЄ

Торік відійшов у вічність Василь Павлович Бовкун. Він запам'ятав нам порядню, щирою, з відкритою душею людиною, яка користувалася авторитетом серед бойових побратимів і родичів полеглих в Афганістані калінівчан. Світлий, добрий спомин про нього назавжди залишиться у серцях тих, хто його знав.

Фото на згадку з учасниками бойових дій у Гушинецькому ВПУ № 32.

спорудженні пам'ятника особисто заклад Василь Павлович. І вже будучи тяжкохворим, він звернувся із проханням до сина Дмитра відвести його до пам'ятника, щоб востаннє віддати шану і вклонитися загиблим побратимам.

За головування Василя Павловича було відкрито меморіальні дошки полеглим калінівчанам. Одна із перших у Калінівському районі – випускникам Гушинецького ВПУ № 32, загиблим воїнам-«афганцям» Анатолію Бабію і Василю Гуменчуку. Спільними зусиллями Калінівської районної Спілки ветеранів Афганістану і місцевої влади 9 травня 2004 року на приміщенні ЗОШ І–ІІІ ступенів № 2 села Піків встановили меморіальну дошку на честь полеглих випускників Володимира Валігури, Сергія Нечипорюка, Миколи Олійника, Анатолія Шкорби. У школі створено Музей воїнів-«афганців», де експонуються особисті речі загиблих, фотографії, листи, адресовані рідним, і листи від командування військових частин, де служили хлопці.

9 травня 2005 року відбулося

вали колону і разом йшли певним маршрутом на сільське кладовище. Ось на такому звичайному прикладі закладаються основи виховання людяності, порядності юного покоління, а також шани, поваги до померлих і пам'яті про минуле. Цього ж дня мати загиблого Володимира Валігури – Ганна Степанівна разом з донькою Тетяною запрошували «афганців» на поминальний обід. І так було протягом багатьох років. Недавно вона померла.

До речі, Ганна Степанівна була членом жіночої ради керівного складу Калінівської районної Спілки ветеранів Афганістану. Ця мудра, сильна і вольова жінка підтримувала Василя Павловича разом з його командою в усіх їх задумах, вмila виступити на заходах, добитися справедливості, коли мова йшла про батьків загиблих воїнів.

Голова громадської організації Василь Бовкун спільно з активом опікувався батьками полеглих земляків, тримав на контролі вирішення їхніх проблем. Допомогали їм чим могли: і картоплю

Незабутні

ПЕКУЧІ РАНИ НЕОГОЛОШЕНОЇ ВІЙНИ

112 юнаків у різні роки були призвані на військову службу із Зачепилівщини (Харківська область) і пройшли жорстокі випробування в Афганістані. 8 земляків повернулися звідти з бойовими орденами і медалями.

ОЛЕКСАНДР Пушкаревський з Новомажарового нагороджений орденом Червоної Зірки і медаллю «За відвагу». Теж орден Червоної Зірки – свідчення мужності й відваги, проявлені в боях Володимиром Печкіним з Новоселівки. Медаль «За відвагу» нагадує про афганське лихоліття і Петрові Граммі, медаль «За бойові заслуги» – відзнака за вірність присязі, за самовідданість і сміливість Миколи Песіголова, Юрія Потьомкіна, Федора Голуба, Юрія Кагадія, Віктора Лукашова.

Так заведено на Зачепилівщині, місцеві органи влади, громадськість, організація Української Спілки ветеранів Афганістану з особливим теплом вшановують воїнів-інтернаціоналістів, з вдячністю ставляться до їх бойової молодості, коли вони готові були

пожертвувати життям на своїх передових лініях вогню.

Назавжди залишилися в пам'яті загиблі й померлі вже після війни побратими. Делегація «афганців» відвідала всі поховання, де покояться їхні товариші. Разом із селищним головою Оленою Петренко хвилиною мовчання вони вшанували пам'ять і поклали квіти на могили Анатолія Авдюніна і Григорія Романенка у Бердянці. Біля могили Анатолія Миколайовича зібралися трударі-механізатори ПСП імені Фрунзе разом з директором підприємства Іваном Глянем, старостою Світлана Хітько, рідні, односельці. Згадали, якою чудовою людиною він був.

У селі Олександрівка розділили скорботні хвилини разом з матюком померлого кілька років тому Сергія Козака Марією Іванівною. Сергію було дев'ятнадцять, коли в складі контингенту радянських військ він потрапив в жорстоке пекло війни в Афганістані. Починав солдатську службу в прикордонних військах у складі спецпідрозділу десантно-штурмової маневреної групи на туркмено-

афганському кордоні. Десантником залишався до останнього дня – мужнім, азартним, запальним, відчайдушним. Гаряча кров так і кипіла в його міцних жилах, був винагороджений нестримним оптимізмом.

На жаль, доля відміряла Сергію нарадуватися білим світом лише 47 років. 2015-го його не стало. Але бойові побратими міцно зберігають пам'ять про товариша.

У Нагірному схилили голови перед пам'яттю «афганця» орденоносця Володимира Кривошеї та інтернаціоналіста Віктора Биченка.

До Ланної, що на Полтавщині, зачепилляни теж дісталися, щоб віддати шану загиблому на передовій вже в наші дні захиснику України на східних рубежах держави воїну-«афганцю» Юрію Коноводу. Його смерть болить і по цей час у серцях усіх, хто його знав і поважав.

У центральному парку на Алеї Слави біля обеліску завершилася ця хвилююча і зворушлива подорож, яка засвідчила: забуттю не підлягає жодне ім'я, жодне життя,

покладене в ім'я виконання військового обов'язку. Воїнів-інтернаціоналістів разом з керівництвом селищної ради, старостами старостинських округів стали ще й учасниками тематичної програми «Пекучі рани Афганістану», підготовленої аматорами базового Будинку культури. З вітальними словами до присутніх звернулися Зачепилівський селищний голова Олена Петренко, керівник ініціативної групи «Реверс» Володимир Верхояд, Щирі побажання здоров'я, миру, благополуччя пролунали і від Сергія Злидні, голови Зачепилівської організації ветеранів Афганістану, учасників бойових дій, воїнів-інтернаціоналістів, ветеранів армії та флоту, голови ветеранської організації Тетяни Шур.

Оплесками, запальним похваленням відгукнулися всі на вручення нагород активним учасникам ветеранського руху. Микола Баклагін та Олександр Величко отримали подяки Харківської обласної Спілки ветеранів Афганістану, Микола Веклич, Микола Таран, Володимир По-

садський нагороджені грамотами Зачепилівської організації воїнів-інтернаціоналістів, а Іван Литус, Віктор Мякоголов, Юрій Жура, Юрій Письмак, Володимир Овчаренко відзначені подяками. Такої ж винагороди був удостоєний Іван Башкотар, голова фермерського господарства «Зоря».

Хвилиною мовчання згадали всіх тих, хто без гучних клятв і пафосних обіцянок віддав своє життя, виконуючи бойове завдання. Серед тисяч загиблих назавжди вписані імена Володимира Кривошеї, спецпризначенця розвідувального батальйону, орденоносця Червоної Зірки (посмертно), який поліг у смертельному бою з душманами 16 лютого 1985-го під Чарикаром; Леоніда Тройченкова, теж удостоєного цієї високої нагороди і теж скошеного уламком міни в кривавій сутичці з бойовиками.

Перевернуто ще одну сторінку незабутніх афганських подій, до яких причетні і наші співвітчизники – зачепилляни, яким були подаровані пронизливі, будоражливі години споминів і спілкування.

Спорт

ЩИРІ СПІВЧУТТЯ

На 62 році життя раптово помер заступник голови Дергачівської районної громадської організації ветеранів України, голова районної Співки ветеранів Афганістану майор Збройних Сил у відставці

**КУЗЬМЕНКО
ОЛЕКСАНДР СЕРГІЙОВИЧ.**

Народився він 14 вересня 1959 року в сім'ї робітників. Після закінчення школи в 1974 році вступив до Красноградського технікуму механізації та електрифікації сільськогосподарства. 1978 року був призваний до лав Збройних Сил у прикордонні війська. Службу проходив у Афганістані. За мужність і сміливість О. С. Кузьменко нагороджений багатьма бойовими орденами й медалями.

Після звільнення з армії працював на різних посадах у Дергачівському РТП, з 1994 року – директор Дергачівського хлібоприймального підприємства. З 1996 року Олександр Сергійович – директор радгоспу «Слатинський», згодом очолив райкоопзаготпром. Потім більше десяти років працював на посаді начальника управління праці та соціального захисту населення Дергачівської РДА.

Олександр Сергійович з 2001 року очолював Дергачівську районну Співку ветеранів Афганістану, був заступником голови Харківської обласної Співки ветеранів Афганістану. Як керівник районної ветеранської організації і член президії Харківської обласної Співки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) Української Співки ветеранів Афганістану він доклав багато зусиль, щоб зробити кращим життя ветеранів Дергачівського району і всієї Слобожанщини. Він особисто займався питаннями соціального захисту, медичного обслуговування й життєзабезпечення ветеранів-«афганців» і членів сімей загиблих, брав активну участь у вихованні молодого покоління в дусі патріотизму і любові до Батьківщини.

Завдяки особисто йому було відкрито пам'ятники, меморіальні дошки і стели загиблим воїнам-інтернаціоналістам, чорнобильцям і загиблим у Великій Вітчизняній війні майже в усіх селах і містах Дергачівського району. Така активна життєва позиція сприяла підвищенню рівня поваги жителів Харківської області до ветеранів війни та ветеранського руху Слобожанщини.

2019 року Олександра Сергійовича було обрано заступником голови Дергачівської районної громадської організації ветеранів України. Він зробив великий внесок у розвиток ветеранського руху на Дергачівщині, був хорошим керівником і людиною з відкритою душею.

Дергачівська ветеранська організація і Харківська обласна Співка ветеранів Афганістану висловлюють щирі співчуття родині й близьким Олександра Сергійовича. Світла йому пам'ять...

ВETERАНИ ВІЙНИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

ОБРАЛИ ВETERАНА

У Національному музеї-садибі М. І. Пирогова відбулися вибори генерального директора. За результатами голосування переміг О. Ф. Турський – учасник бойових дій в Афганістані, полковник медичної служби.

ОЛЕКСАНДР Феодосійович народився 8 березня 1956 року в Хмельнику.

З жовтня 1980 року проходив службу в Збройних Силах. Учасник бойових дій в Афганістані (Кандагар).

З 1988 по 1995 рік служив у військовому госпіталі у Рівному начальником інфекційного відділення, згодом заступником начальника госпіталю по медичній частині. Закінчив військову службу на посаді начальника Центрального військового авіаційного госпіталю (Вінниця), полковник медичної служби запасу.

У 2000 – 2018 – головний лікар Вінницької міської клінічної лікарні №1. З 2018 року – директор ВП санаторію «МЦРЗ» Південно-Західної залізниці.

Лікар-організатор охорони здоров'я вищої категорії. Заслужений лікар України (2016 р.).

Нагороджений двома орденами і медаллю «За бойові заслуги», Почесною грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою МОЗ України, відзнаками Української Співки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів).

Національний музей-садиба М. І. Пирогова розташований у садибі Вишня, де впродовж останніх двадцяти років (1861–1881) жив і працював учений, хірург, анатом, творець воєнно-польової хірургії, засновник Товариства Червоного Хреста Микола Пирогов.

ПЕРЕДПЛАТА-2021

Побратиме, це наша з тобою газета!

Триває передплата на загальнодержавні періодичні видання.

Газету Української Співки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) «ТРЕТІЙ ТОСТ», де друкуються законодавчі матеріали з питань соціального захисту сімей загиблих військовослужбовців, інвалідів війни, учасників бойових дій, юридичні консультації, матеріали про життя і роботу організації УСВА (територіальних, місцевих, районних), спогади, проза і поезія, можна оформити за Каталогом періодичних видань України «Преса поштою» у будь-якому поштовому відділенні.

Оформити передплату з поточних місяців також завжди можна до 16 числа (включно) кожного місяця, що передує передплатному.

Мінімальний передплатний період – один місяць, максимальний – рік.

Наш індекс – 30224.

Вартість передплати з урахуванням приймання передплати і доставки складає:

- на місяць – 9,72 грн,
- на три місяці – 26,16 грн,
- на шість місяців – 45,32 грн,
- на рік – 86,44 грн.

Підтримуйте газету воїнів-інтернаціоналістів «Третій тост» своєчасною передплатою.

ПРЕС-СЛУЖБА УСВА.

ЮНІОРИ БОРОЛИСЯ ГІДНО

Юні спортсмени змагалися в Мені на Чернігівщині у турнірі з вільної боротьби, присвяченому 32-й річниці виведення військ із Афганістану і пам'яті загиблих у Афганській війні. Силами мірялися не тільки меняни, а й спортсмени зі Сновська і Ніжина.

— НА ЖАЛЬ, цього року змагання через пандемію відбулися невчасно. Зазвичай ми проводили їх у березні, – каже організатор турніру голова Менської спілки воїнів-«афганців» Леонід Титаренко. – Але добре, що змагання все ж відбулися. Дякуємо всім діткам і їхнім тренерам.

– Я хвилювалася разом з учасниками, – ділиться враженнями заступниця міського голови Вікторія Прищепа. – Дякую тренерам за сумлінну працю у тренуванні юних чемпіонів, бажаю всім подальших перемог. Менські борці гідно боролися

за призові місця. Артем Бабенко та Едік Грищенко вибороли титули переможців у своїх вагових категоріях. Валерія Кужекіна стала другою, а третє місце по-

сили Іван Бурка, Нікіта Кужекін, Євген Крук, Антон Радь, Михайло Ілляшук, Данил Бушак, Артем Товстопят і Порфирій Примак. **Олексій ПРИЩЕПА.**

«ЗОЛОТІ» РІВНЯНИ

У Луцьку відбувся XIX Всеукраїнський турнір з дзюдо пам'яті загиблих воїнів-«афганців». Участь брали і чоловіки і жінки.

КОМАНДУ Рівненської області представляли вихованець ДЮСШ № 5 Тимур Самедов і вихованка ОШВСМ Дарина Коба. Про це повідомив сайт Рівненської міської ради.

Дарина у ваговій категорії 57 кілограмів здобула «золото», Тимур став переможцем у ваговій категорії 100 кілограмів.

РІВНЯЮТЬСЯ НА ГЕРОІВ

УЧАСТЬ у змаганнях взяли команди ФК «Любомир» і ФК «Дружба» зі Ставища, ФК з Узина. Про це повідомляє інформаційний портал «Моя Київщина».

Традиційно урочисте відкриття турніру провели у місцевому парку біля пам'ятника «афганцям». Присутні схилили голови у скорботному мовчанні в пам'ять про загиблих земляків, які полягли на полі бою.

Селищний голова Леонід Джурик зауважив, що турнір пам'яті воїнів-«афганців» проводиться кожного року, адже ми пам'ятаємо наших героїв. Саме вони є для всіх нас прикладом

У Ставищі провели міжобласний футбольний турнір пам'яті воїнів-«афганців» Ставищенщини (учасники – на знімку).

того, як потрібно жити й боротися.

З вітальною промовою звернувся до учасників голова Київської обласної спілки ветеранів Афганістану Олександр Янківський. Завершили урочисту частину покладанням квітів до пам'ятних місць селища.

Футбольні баталії відбувалися на місцевому стадіоні «Колос». Найвлучнішими стали представники ФК «Любомир» (кращий воротар – Олександр Ходаченко); на другому місці – ФК «Любо-

мир» У-17 (кращий гравець – Максим Яценко); на третьому місці – ФК Узин (кращий бомбардир – Юрій Дудар).

На стадіоні ЦФЗН «Спорт для всіх в Опішні на Полтавщині відбувся турнір із дитячого футболу, присвячений воїну-інтернаціоналісту Олександру Губарю. Перемогли юні футболісти ФК «Зіньків», на другому місці – ФК «Опішня», на третьому – представники ДЮСШ «Лубни».

ТТ
ТРЕТІЙ ТОСТ

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 839 від 18.07.1994 р.

Газета заснована у липні 1991 року

ЗАСНОВНИК: УКРАЇНЬКА СПІЛКА ВETERАНИВ
АФГАНІСТАНУ (ВОЇНИВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ)

РЕДАКЦІЯ НЕ ЗАВЖДИ ПОДІЛЯЄ ПОЗИЦІЮ АВТОРІВ І НЕ МАЄ МОЖЛИВОСТІ ПОВЕРТАТИ РУКОПИСИ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ – НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ. ЗА ТОЧНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ ВИКЛАДЕНИХ ФАКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСЕ АВТОР.

НАША АДРЕСА:

01054, М. КИЇВ, ВУЛ. ЯРОСЛАВІВ ВАЛ, 36Е.

ТЕЛ. 272-47-45, ФАКС 272-50-42.

E-MAIL: USVA2007@UKR.NET

САЙТ: WWW.USVA.ORG.UA

ПІДПИСАНО ДО ДРУКУ 23.07.2021 р.

ВЕРСТАКА І ДРУК «ТРЕЙД-ІНФОРМ»

Тираж 2400. Зам. 24-25-2021.

ІНДЕКС 30224.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ